

ANTI-PESTPROTOCOL

Versie juni 2023

Definitie

Pesten is het systematisch uitoefenen van psychisch of lichamelijk geweld door een persoon of groep personen tegen meestal één ander, die niet (meer) in staat is zichzelf te verdedigen.

Algemeen

Elke leerling heeft recht op een respectvolle behandeling en een veilige schoolomgeving. Pesten wordt op het Kasteel niet getolereerd.

Een pestprotocol alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Daarom wordt preventief gewerkt. Om pesten te voorkomen worden de algemene gedragsregels regelmatig aan de orde gesteld in de groep en zijn zichtbaar voor de leerlingen in de klas aanwezig. Binnen met name het vakgebied “sociaal-emotionele ontwikkeling” wordt bij regelmaat aandacht besteed aan pestgedrag in algemene zin. Ook worden leerlingen altijd aangesproken bij een ruzie of een pesterij en wordt geprobeerd deze gezamenlijk op te lossen.

Voor signalen, oorzaken en begeleiding van pesten zie de bijlage bij dit protocol.

Aanpak van pestgedrag

Bij herhaling van pesterijen/ruzies door/bij dezelfde leerlingen.

Stap 1

Op basis van de mogelijkheden van de betreffende leerling wordt een gesprekje gevoerd met de **pester** door de groepsleerkracht. Naar niveau en vermogen worden afspraken met de leerling gemaakt om herhaling van dit gedrag te voorkomen.

Begeleiding van de **gepeste** leerling wordt naar niveau en vermogen van de leerling geboden door naar de leerling te luisteren en zijn probleem serieus te nemen. De leerkracht biedt in eerste instantie de gepeste leerling bescherming en laat hem weten dat pesten niet getolereerd wordt. Voorts wordt met de leerling overlegd over mogelijke oplossingen.

Stap 2

Bij herhaaldelijk pestgedrag wordt melding gedaan bij de gedragsdeskundige van de afdeling en worden de ouders van de **pester** uitgenodigd voor een gesprek op school. Uitdrukkelijk wordt de medewerking van ouders gevraagd. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt, dat in het leerlingdossier wordt opgenomen. In dit verslag wordt aangegeven welke pedagogische maatregelen worden genomen om herhaling te voorkomen.

Ook de ouders van de **gepeste** leerling worden uitgenodigd voor een gesprek. Van dit gesprek wordt ook een verslag gemaakt, dat in het leerlingdossier wordt opgenomen. In dit verslag wordt aangegeven welke aanpak/begeleiding voor de leerling wordt gehanteerd.

Zonodig wordt gezorgd dat de pester en/of de gepeste leerling deskundige hulp krijgt, bijv. een sociale vaardigheidstraining.

Stap 3

Bij onverhoopte voortgang van het pestgedrag wordt onder verantwoordelijkheid van de Commissie voor de Begeleiding een beroep gedaan op het protocol Schorsing en Verwijdering van INOS.

Bijlage bij pestprotocol

Signalen van pesterijen zijn onder meer:

- altijd een bijnaam, nooit de eigen naam van een medeleerling noemen;
- briefjes doorgeven;
- beledigen;
- opmerkingen maken over kleding;
- buiten school opwachten, slaan, schoppen;
- op weg naar huis achternagaan;

- spullen afpakken, verstoppen, vernielen;
- bedreigen;
- schelden en schreeuwen tegen het slachtoffer;
- cadeaus eisen of geld afpersen;
- het slachtoffer voortdurend de schuld van iets geven;
- e-mails of sms-berichten met een beledigende of bedreigende inhoud sturen;
- steeds (mobiel) opbellen;
- seksueel intimideren;
- isoleren (buitensluiten).

Oorzaken van pesten kunnen zijn:

- een problematische thuissituatie;
- zich buitengesloten voelen;
- voortdurend in een niet-passende rol geduwd worden;
- voortdurend competitie met anderen willen aangaan;
- een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt;
- zich minder voelen dan de rest, door onderpresteren of vanwege andere redenen.

Begeleiding van een kind dat gepest wordt:

- medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest;
- nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat hij/zij doet voor, na en tijdens het pesten. Opmerking: huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling laten inzien dat je ook op een andere manier kunt reageren;
- praten met de ouders (mits de leerling dat wil!);
- praten met de pester(s);
- zoeken en oefenen van een andere reactie;
- het kind laten inzien waarom iemand pest ("een pester zit zelf in de nesten");
- nagaan welke oplossing het kind zelf wil;
- sterke kanten van het kind benadrukken;
- belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter durft op te stellen;
- het gepeste kind niet overbeschermen en teveel in een uitzonderingspositie zetten t.o.v. de rest van de groep, waardoor het pesten zou kunnen toenemen.

Begeleiding van de pester:

- praten, zoeken naar de reden van het pesten/ruzie maken (baas willen zijn, jaloezie, verveling, zich buitengesloten voelen, problemen thuis, onderpresteren etc.);
- laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor het slachtoffer;
- excuses laten aanbieden;
- in laten zien welke sterke (leuke) kanten het slachtoffer heeft;
- het kind leren niet meteen kwaad te worden, zich leren beheersen en de "stop-eerst-even nadenken-houding" of een andere manier van gedrag aanleren;
- prijzen/belonen als het kind zich aan de regels houdt en/of een andere/betere manier van reageren toont;
- gesprek met de ouders; elkaar informeren en overleggen; inleven in het kind: hoe komt dit kind tot pesten?;
- zoeken van een sport of club waar het kind kan ervaren dat samenwerking met ander kinderen wel leuk is;
- inschakelen van hulp: sociale vaardigheidstraining, Jeugdzorg, huisarts etc.

Adviezen aan ouders:

ouders van gepeste kinderen:

- blijf in gesprek met uw kind;
- als pesten op straat gebeurt en niet op school, kunt u het best contact opnemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken;
- pesten op school kunt u het best direct met de mentor bespreken;
- door het geven van complimentjes kan het zelfrespect van uw kind vergroot worden;
- stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt;
- werk samen met de school, maar houd de grenzen in de gaten, uw grenzen en ook die van school. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat u op school komt om eigenhandig een probleem voor uw kind op te lossen. De inbreng van u is het aanleveren van informatie, het geven van suggesties en het ondersteunen van de aanpak door school.

ouders van pesters:

- neem het probleem serieus;
- raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden;
- probeer achter de mogelijke oorzaak te komen;
- maak uw kind gevoelig voor wat het een ander aandoet;
- besteed extra aandacht aan uw kind;
- stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- corrigeer ongewenst gedrag en benoem en beloon het goede gedrag van uw kind;
- maak uw kind duidelijk dat u achter de aanpak van school staat.

alle ouders:

- neem ouders van gepeste kinderen serieus;
- stimuleer uw kind om op een vriendelijke manier met anderen om te gaan;
- corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem en beloon het goede gedrag;
- leer uw kind om voor anderen op te komen;
- leer uw kind om voor zichzelf op te komen op een niet gewelddadige manier.